

Києво-Могилянська школа врядування
імені Андрія Мелешевича

Силабус
навчальної дисципліни

Економічна теорія у врядуванні

Загальний обсяг – **3 кредити**

Семестр – 2д

Лекційні заняття – 6 годин

Групові заняття – 24 годин

Самостійна робота – 60 годин

Заключний контроль – екзамен

ВИКЛАДАЧІ ДИСЦИПЛІНИ

Лектор

Малиш Наталія Андріївна, доктор наук з державного управління, професор, професор Києво-Могилянської школи врядування факультету правничих наук НаУКМА.

Час і місце консультування

13.00-14.00, вівторок, місце консультування: ауд. 324, корпус 4, вул. Волоська 8/5

Онлайн, за домовленістю:

Електронні платформи: Zoom,

Teams – команда «Економічна теорія у врядуванні» -

<https://teams.microsoft.com>;

Чат в Дистанційне навчання MOODLE платформа DistEdu НаУКМА. Дисципліна:

«Економічна теорія у врядуванні»: <https://distedu.ukma.edu.ua>;

мобільний додаток Messenger -

<https://www.facebook.com/profile.php?id=1226788482>.

Контактна інформація

+38(044) 425 60 73 (вн. 508), n.malysh@ukma.edu.ua

Викладачі, які ведуть групові заняття

Малиш Наталія Андріївна, доктор наук з державного управління, професор, професор Києво-Могилянської школи врядування факультету правничих наук НаУКМА.

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Опис дисципліни

Дисципліна орієнтована на формування знань щодо вирішення проблем економічного розвитку, навичок економічного мислення, обґрунтування вибору інструментів державної економічної політики. Основними завданнями навчальної дисципліни є: узагальнення теоретичних засад економічної теорії у сфері суспільного врядування, обґрунтування механізмів державного регулювання розвитку секторів національної економіки з урахуванням кращого міжнародного досвіду, врахування мікро- та макроекономічних умов розвитку при прийнятті управлінських рішень.

Реалізація зазначеної мети передбачає низку *завдань* щодо вивчення сутності, цілей, сутності економіки як інструментів аналізу в державному управлінні та місцевому самоврядуванні, стосовно окремих наукових категорій у зазначеній сфері діяльності.

Його зміст спрямований на поглиблення знань, умінь і цінностей, що визначені вивченням обов'язкових навчальних дисциплін «Вступ до суспільного врядування», «Основи філософії демократичного врядування», «Теорія та історія у правління та самоврядування», орієнтований на вдосконалення компетентностей, які визначені стандартом спеціальності «Публічне управління та самоврядування», професійними

стандартами державної служби, служби в органах місцевого самоврядування, Стратегією розвитку НаУКМА в частині впровадження елементів проблемно-орієнтованого та неперервного навчання.

Мета навчання

Вивчення дисципліни дозволить опанувати сутність основних макроекономічних та мікроекономічних понять, проводити аналіз тенденцій економічного розвитку та розробляти програми, проекти у конкретній сфері національної економіки, що надасть можливість ухвалювати ефективні управлінські рішення у вигляді нормативних документів з аналізу політики, застосовуючи кращі практики макроекономічного та галузевого співробітництва України та Європейського Союзу, визначати макроекономічні показники соціально-економічних явищ і процесів; проводити аналіз отриманих результатів.

Результати навчання

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері публічного управління та адміністрування або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та наукових методів відповідної галузі і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Очікувані результати навчання (відповідно до Наказу Міністерства освіти і науки України «Стандарт вищої освіти. Галузь знань 28 «Публічне управління та адміністрування». Спеціальність 281 «Публічне управління та адміністрування» 29.10.2018 р. № 1172¹.

Загальні компетентності

¹ Наказ Міністерства освіти і науки України «Стандарт вищої освіти. Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти. Ступінь вищої освіти - бакалавр. Спеціальність 281 «Публічне управління та адміністрування» (29.10.2018 р. № 1172). URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/12/21/281-publichne-upravlinnya-ta-administruvannya-bakalavr.pdf>

ЗК01. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.

ЗК04. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК05. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК06. Здатність працювати в команді.

ЗК08. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК09. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК012. Навички міжособистісної взаємодії.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності

СК01. Здатність до соціальної взаємодії, до співробітництва й вміння розв'язання конфліктів.

СК02. Здатність забезпечувати належний рівень вироблення та використання управлінських продуктів, послуг чи процесів.

СК07. Здатність розробляти тактичні та оперативні плани управлінської діяльності.

СК09. Здатність готувати та реалізовувати проекти управлінських рішень для розвитку громади та їх впроваджувати.

СК10. Здатність до дослідницької та пошукової діяльності в сфері публічного управління та адміністрування.

СК11. Здатність у складі робочої групи проводити прикладні дослідження в сфері публічного управління та адміністрування.

СК14. Здатність до імплементації кращих українських та міжнародних практик суспільного врядування.

Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання

РН01. Використовувати базові знання з історичних, культурних, політичних, соціальних, економічних засад розвитку суспільства.

PH04. Знати структуру та особливості функціонування сфери публічного управління та адміністрування.

PH05. Знати стандарти, принципи та норми діяльності у сфері публічного управління та адміністрування.

PH11. Уміти здійснювати пошук та узагальнення інформації, робити висновки і формувати рекомендації в межах своєї компетенції

PH13. Використовувати методи аналізу та оцінювання програм сталого розвитку.

PH15. Застосовувати методи контролю якості у сфері професійної діяльності.

PH16. Використовувати дані статистичної звітності, обліку та спеціальних досліджень у професійній діяльності.

PH18. Використовувати інструменти розроблення та реалізації проєктів розвитку громад з використанням досвіду та найкращих практик суспільного та приватного врядування країн ЄС та інших зарубіжних країн.

ОСНОВНА НАВЧАЛЬНА ЛІТЕРАТУРА

1. Базилевич В. Д., Попов В.М. Економічна теорія: політекономія : підручник. – 8-ме вид., перероб. і доп. – К. : Знання, 2012. – 702 с.
2. Галушка З.І., Поченчук Г.М. Економіка: теорія і практика. Підручник. Чернівці: Чернів. нац. ун-т. 2020. 232 с.
3. Мікроекономіка і макроекономіка: Підручник у 2-х ч. / За заг. ред. С. Будаговської. - К.: Вид-во Соломії Павличко "Основи", 2001. - Ч. II.

ДОДАТКОВА

4. Варналій З. С., Білик Р. Р. Економічна безпека та конкурентоспроможність регіонів України : монографія. – Чернівці: Технодрук. 2018.- 454 с.
5. Гарфорд Т. Речі, що змінили світ. Історія економіки в 50 винаходах. Наш формат, – 2018, пер. Роман Скакун.

6. Національна економіка: навч. носіб. / А. Ф. Мельник, А. Ю. Васіна, Т. Л. Желюк, Т. М. Попович; за ред. д-ра екон. наук проф. А. Ф. Мельник. – К. : Знання, 2011. – 463 с.

7. Сорос Дж. «Відкрите суспільство. Реформування глобального капіталізму». – Фоліо, 2018, пер. Анатолій Пітик, Катерина Грицайчук.

8. Стадвелл Джо «Чому Азії вдалося», – Наш формат, 2017, пер. Олександра Цехановська.

9. Філіпенко А.С. Міжнародні економічні відносини: теорія: підруч. для студ. екон. спец. вищ. навч. закл. – К.: Либідь, 2008. – 408.

Інтернет-джерела

10. Сайт Статистичної комісії Європейського Союзу (Євростату) статистики URL: <http://ec.europa.eu/eurostat>.

11. Сайт Державної служби статистики URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.

12. Сайт Міністерства юстиції України URL: <https://minjust.gov.ua/ua>.

13. Сайт Національного банку України URL: www.bank.gov.ua/

14. Сайт Міністерства екології та природних ресурсів України. URL: <https://menr.gov.ua>

15. Матеріали сайту Кабінету Міністрів України URL: <http://www.kmu.gov.ua/>.

16. Матеріали Світового банку. URL: <http://www.worldbank.org.ua>.

Інтернет-ЗМІ в Україні

17. Український тиждень: Новини політики, економіки та культури, URL: <https://tyzhden.ua>

18. Українська правда – новини онлайн про Україну, URL: <https://www.pravda.com.ua/>

19. Дзеркало тижня, URL: <https://dt.ua>

20. Захід-нет, URL: <https://zaxid.net>

21. Уніан, інформаційне агентство, URL: <https://www.unian.ua>

ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ

Тема	Лекції	Групові заняття	Самостій на робота
	годин		
Семестр 1			
Тема 1. Базові засади економічної теорії у врядуванні.	1	4	10
Тема 2. Макроекономіка. Основні індикатори економічного розвитку (інфляція, безробіття, економічне зростання).	1	4	10
Тема 3. Цілі сталого розвитку. Споживання. Заощадження. Інвестиції.	1	4	10
Тема 4. Економічна політика.	1	4	10
Тема 5. Мікроекономіка. Ринкові структури. Антимонопольне законодавство.	1	4	10
Тема 6. Світова економіка. Світове господарство.	1	4	10
Разом (3 кредити – 90 годин)	6	24	60
Екзамен			

Тема 1. Базові засади економічної теорії у врядуванні

Лекції – 1 год., групові заняття – 4 год., самостійна робота – 10 год.

1. Сутність та функції ринку. Структура та інфраструктура ринку.
2. Вади ринку. Вади держави.
3. Державне регулювання економіки.

Обов'язкові для ознайомлення джерела:

1. Базилевич В. Д., Попов В.М. Економічна теорія: політекономія : підручник. – 8-ме вид., перероб. і доп. – К. : Знання, 2012. – 702 с.
2. Галушка З.І., Поченчук Г.М. Економіка: теорія і практика. Підручник. Чернівці: Чернів. нац. ун-т. 2020. 232 с.
3. Мікроекономіка і макроекономіка: Підручник у 2-х ч. / За заг. ред. С. Будаговської. - К.: Вид-во Соломії Павличко "Основи", 2001. - Ч. II.

Необов'язкові для ознайомлення джерела:

1. Гарфорд Т. «Речі, що змінили світ. Історія економіки в 50 винаходах». Наш формат, – 2018, пер. Роман Скакун. (бібліотека НАУКМА; посилання на файл в дистанційному форматі).
2. Національна економіка: навч. носіб. / А. Ф. Мельник, А. Ю. Васіна, Т. Л. Желюк, Т. М. Попович; за ред. д-ра екон. наук проф. А. Ф. Мельник. – К. : Знання, 2011. – 463 с. (бібліотека НАУКМА; посилання на файл в дистанційному форматі).

Обов'язкове практичне завдання 1. Кейс-стаді «Економічні потреби та економічні інтереси». Робота в малих групах.

Тема 2. Макроекономіка. Основні індикатори економічного розвитку (інфляція, безробіття, економічне зростання)

Лекції – 1 год., групові заняття – 4 год., самостійна робота – 10 год.

1. ВВП у системі національних рахунків. Номінальні та реальні показники.
2. Індeksi цін.
3. Вплив інфляції на перерозподіл доходів.
4. Безробіття/зайнятість.
5. Соціальна політика.

Обов'язкові для ознайомлення джерела:

1. Базилевич В. Д., Попов В.М. Економічна теорія: політекономія : підручник. – 8-ме вид., перероб. і доп. – К. : Знання, 2012. – 702 с.

2. Галушка З.І., Поченчук Г.М. Економіка: теорія і практика. Підручник. Чернівці: Чернів. нац. ун-т. 2020. 232 с.

Необов'язкові для ознайомлення джерела:

1. Гарфорд Т. «Речі, що змінили світ. Історія економіки в 50 винаходах». Наш формат, – 2018, пер. Роман Скакун. (бібліотека НаУКМА; посилання на файл в дистанційному форматі).

2. Національна економіка: навч. носіб. / А. Ф. Мельник, А. Ю. Васіна, Т. Л. Желюк, Т. М. Попович; за ред. д-ра екон. наук проф. А. Ф. Мельник. – К. : Знання, 2011. – 463 с. (бібліотека НаУКМА; посилання на файл в дистанційному форматі).

Обов'язкове практичне завдання 2. Кейс-стаді «Макроекономічні показники».
Кейс-стаді «Вплив інфляції на перерозподіл доходів». Робота в малих групах.

Тема 3. Цілі сталого розвитку. Споживання. Заощадження. Інвестиції.

Лекції – 1 год., групові заняття – 4 год., самостійна робота – 10 год.

1. Моделі та методи економіки.
2. Функції споживання та заощадження. Функція інвестицій.
3. Мультиплікатор інвестицій.

Обов'язкові для ознайомлення джерела:

1. Базилевич В. Д., Попов В.М. Економічна теорія: політекономія : підручник. – 8-ме вид., перероб. і доп. – К. : Знання, 2012. – 702 с.

2. Галушка З.І., Поченчук Г.М. Економіка: теорія і практика. Підручник. Чернівці: Чернів. нац. ун-т. 2020. 232 с.

Необов'язкові для ознайомлення джерела:

1. Національна економіка: навч. носіб. / А. Ф. Мельник, А. Ю. Васіна, Т. Л. Желюк, Т. М. Попович; за ред. д-ра екон. наук проф. А. Ф. Мельник. – К. : Знання, 2011. – 463 с. (бібліотека НаУКМА; посилання на файл в дистанційному форматі).

2. Стадвелл Джо «Чому Азії вдалося», – Наш формат, 2017, пер. Олександра Цехановська. (бібліотека НаУКМА; посилання на файл в дистанційному форматі).

Обов'язкове практичне завдання 3. Кейс-стаді «Споживчі витрати домогосподарств: аналіз тенденцій».

Тема 4. Економічна політика.

Лекції – 1 год., групові заняття – 4 год., самостійна робота – 10 годин.

1. Фіскальна політика. Мультиплікатори фіскальної політики.
2. Банківська система та ефекти мультиплікатора.
3. Монетарна політика.

Обов'язкові для ознайомлення джерела:

1. Базилевич В. Д., Попов В.М. Економічна теорія: політекономія : підручник. – 8-ме вид., перероб. і доп. – К. : Знання, 2012. – 702 с.
2. Галушка З.І., Поченчук Г.М. Економіка: теорія і практика. Підручник. Чернівці: Чернів. нац. ун-т. 2020. 232 с.
3. Мікроекономіка і макроекономіка: Підручник у 2-х ч. / За заг. ред. С. Будаговської. - К.: Вид-во Соломії Павличко "Основи", 2001. - Ч. II.

Необов'язкові для ознайомлення джерела:

1. Національна економіка: навч. носіб. / А. Ф. Мельник, А. Ю. Васіна, Т. Л. Желюк, Т. М. Попович; за ред. д-ра екон. наук проф. А. Ф. Мельник. – К. : Знання, 2011. – 463 с. (бібліотека НаУКМА; посилання на файл в дистанційному форматі).
2. Стадвелл Джо «Чому Азії вдалося», – Наш формат, 2017, пер. Олександра Цехановська. (бібліотека НаУКМА; посилання на файл в дистанційному форматі).

Обов'язкове практичне завдання 4. Кейс-стаді «Фіскальна та монетарна політика».

Тема 5. Мікроекономіка. Ринкові структури. Антимонопольне законодавство

Лекції – 1 год., групові заняття – 4 год., самостійна робота – 10 год.

1. Види ринкових структур. Конкуренція.
2. Монополія. Антимонопольне законодавство.

Обов'язкові для ознайомлення джерела:

1. Базилевич В. Д., Попов В.М. Економічна теорія: політекономія : підручник. – 8-ме вид., перероб. і доп. – К. : Знання, 2012. – 702 с.
2. Галушка З.І., Поченчук Г.М. Економіка: теорія і практика. Підручник. Чернівці: Чернів. нац. ун-т. 2020. 232 с.
3. Мікроекономіка і макроекономіка: Підручник у 2-х ч. / За заг. ред. С. Будаговської. - К.: Вид-во Соломії Павличко "Основи", 2001. - Ч. І.

Необов'язкові для ознайомлення джерела:

1. Гарфорд Т. «Речі, що змінили світ. Історія економіки в 50 винаходах». Наш формат, – 2018, пер. Роман Скакун. (бібліотека НаУКМА; посилання на файл в дистанційному форматі).
2. Стадвелл Джо «Чому Азії вдалося», – Наш формат, 2017, пер. Олександра Цехановська. (бібліотека НаУКМА; посилання на файл в дистанційному форматі).

Інтернет-джерела

3. Сайт Статистичної комісії Європейського Союзу (Євростату) статистики URL: <http://ec.europa.eu/eurostat>.
4. Сайт Державної служби статистики. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
5. Матеріали Світового банку. URL: <http://www.worldbank.org.ua>.

Обов'язкове практичне завдання 5. Обговорення та дискусія з питань:

1. Досконала та недосконала конкуренція.
2. Олігополія.
3. Монопольне становище на ринку.
4. Антимонопольний комітет: функції, діяльність, приклади.

Тема 6. Світова економіка. Світове господарство

Лекції – 1 год., групові заняття – 4 год., самостійна робота – 10 год.

1. Міжнародна торгівля. Теорії міжнародної торгівлі.
2. Платіжний баланс: структура, шляхи збалансування.
3. Валютний курс.
4. Глобалізація та економічний розвиток.
5. Показники відкритості економіки.

Обов'язкові для ознайомлення джерела:

1. Базилевич В. Д., Попов В.М. Економічна теорія: політекономія : підручник. – 8-ме вид., перероб. і доп. – К. : Знання, 2012. – 702 с.
2. Галушка З.І., Поченчук Г.М. Економіка: теорія і практика. Підручник. Чернівці: Чернів. нац. ун-т. 2020. 232 с.

Необов'язкові для ознайомлення джерела:

1. Варналій З. С., Білик Р. Р. Економічна безпека та конкурентоспроможність регіонів України : монографія. – Чернівці: Технодрук. 2018.- 454 с.
2. Стадвелл Джо «Чому Азії вдалося», – Наш формат, 2017, пер. Олександра Цехановська. (бібліотека НАУКМА; посилання на файл в дистанційному форматі).

Інтернет-джерела

3. Сайт Статистичної комісії Європейського Союзу (Євростату) статистики URL::
<http://ec.europa.eu/eurostat>.

4. Матеріали сайту Кабінету Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua/>.

5. Матеріали Світового банку Світова економіка. Світове господарство. URL: <http://www.worldbank.org.ua>.

Обов'язкове практичне завдання 6. Дискусія з питань: «Глобалізація та економічний розвиток». Робота в малих групах.

ІНДИВІДУАЛЬНЕ ТВОРЧЕ ЗАВДАННЯ

Індивідуальне творче завдання є одноосібною працею і подається в електронному вигляді. Об'єкт планування (сфера діяльності), автор вибирає самостійно та узгоджує з викладачем.

Загальні вимоги:

Загальний обсяг – 10-12 тис. символів без пробілів. Шрифт – довільний.

1. Обрати для дослідження окрему сферу національної економіки.
2. Перелічити 5-7 основних економічних категорій (ключових слів), які Ви згадуєте у своєму звітові. Сформулювати їх визначення (словник).
3. Визначити основні проблеми в обраній сфері національної економіки.
4. Проаналізувати кількісні показники, які характеризують відповідну сферу. Відобразити у звіті динаміку цих показників за останні 10 років в Україні.
5. Зробити висновки (переваги, недоліки, перспективи розвитку).
6. Перелік посилань.

Напрямок, сфера дослідження

1. Економічне зростання
2. Демографічна політика
3. Соціальна політика
4. Ринок праці України
5. Освіта в Україні

6. Охорона здоров'я в Україні
7. Соціальна політика
8. Культура
9. Туризм
10. Громадянське суспільство
11. Інвестиційна політика
12. Розвиток підприємництва
13. Аграрна сфера
14. Лісове господарство та мисливство
15. Транспорт
16. Україна в світовому економічному просторі
17. Екологічна політика
18. Бюджетно-податкова політика
19. Монетарна політика
20. Наука та інноваційна діяльність

Екзамен

Екзамен проводиться у вигляді комп'ютерного тестування за всіма темами: 20 тестів на 20 хвилин.

ОЦІНЮВАННЯ

Умови визначення навчального рейтингу

Вид роботи	Кількість	Максимальна кількість балів за виконану роботу
Виконання всіх завдань, що пропонуються на семінарських заняттях та у дистанційному форматі	6	Кожне змістовно та правильно виконане завдання – 7 балів. Разом: 42 бали. Активна участь у всіх заняттях – 8 балів.

Вид роботи	Кількість	Максимальна кількість балів за виконану роботу
Індивідуальне завдання. Підготовка есе (тема обирається самостійно; актуальність та оригінальність впливає на оцінку)	1	Підготовка есе з власними висновками та належною аргументацією – 10 балів. Презентація ІЗ: 10 балів. Разом за ІЗ: 20 балів.
Підсумкове тестування (екзамен)		Правильні відповіді на всі тести – 40 балів
Разом:		100 балів

Критерії складання екзамену

Характеристика відповіді	Максимальна кількість балів
Правильні відповіді на всі тести. Правильна відповідь за один тест оцінюється у 2 бали.	40
Разом	40

ПОЛІТИКА ЩОДО ДИСЦИПЛІНИ

Відвідування. Відвідування семінарських занять є обов’язковими. Відвідування лекційних занять у НаУКМА є вільним.

Відпрацювання. Умови відпрацювання пропущених семінарських занять з поважних причин: надіслані відповіді на завдання (кейси, тести) у дистанційному форматі не пізніше ніж 2 тижні після проведення семінарського заняття – зниження оцінки на 10%; понад 2 тижні - зниження оцінки на 40%. За 1 тиждень до завершення дисципліни, відпрацювання не приймаються.

Додаткові бали. Заохочувальні бали за активну діяльність студента в триместрі (участь у конференціях, написання статей, тез, участь у Міжнародних та Всеукраїнських олімпіадах, конкурсах, у громадській діяльності) у максимальній сумі – 10 балів, загальна сума не повинна перевищувати 100 балів. Додання студенту певної кількості заохочувальних балів до підсумкової суми балів за “активну діяльність в триместрі” є правом, а не обов’язком викладача.

Академічна доброчесність. Перевірка Індивідуального завдання на плагіат спеціальною комп’ютерною програмою.

Поведінка. Очікування та політика щодо поведінки студентів на заняттях: толерантність, доброзичливість, повага до думки інших, активність.

Студенти з обмеженими можливостями. Студенти з обмеженими можливостями можуть очно не відвідувати семінарські заняття, а спілкуватись з викладачем у дистанційному форматі.

МЕТОДИЧНА ПІДТРИМКА СТУДЕНТІВ

Методист кафедри суспільного врядування

Метелкіна Світлана Іванівна, методист Києво-Могилянської школи врядування;
12.00-13.00, вівторок, четвер, місце консультування: ауд. 324, корпус 4, вул. Волоська 8/5

Декан із роботи зі студентами

Азаров Денис Сергійович, кандидат юридичних наук, доцент, декан факультету правничих наук. Контакти: +38(044) 425 60 73. azarov@ukma.edu.ua
4 корпус НаУКМА, к. 302. вул. Волоська, 8/5.

ВАЖЛИВІ ДАТИ

Подія (чи вид роботи)	Дата (дата виконання)
Завдання 1-6	1-й -7-й тижні
Індивідуальне завдання	6-й тиждень
Екзамен (Тестування)	7-й тиждень

Укладач:

Н.А.Малиш*Затверджено на засіданні Києво-Могилянської школи врядування 31.08.2021.*

Завідувач

В. В. Тертичка